a) advokáti jen své jedné straně zájmové právní porady udíleti a ji zastupovati,
b) notáři strany poučovati, jim vykládati a vysvětlovati a vésti mezi stranami právní řízení a
c) soudcové nestranně vyřizovati.

Advokát zastupuje, notář upisuje a soudce rozhoduje. Advokát jest se stranou, notář mezi stranami a soudce nad stranami. Advokát (přivolaný, přivzatý, zástupce, zastánce, řečník, obhájce) jest právním mužem útoku na jedné straně a obhajoby na druhé straně, notář (listinář) jest právním mužem důvěry a víry a soudce jest právním mužem nestrannosti a spravedlnosti. Všichni jsou muži práva a každý z nich má své kolise, při kterých jest vyloučen z jednání a práce a nemá jeden druhého hleděti stavěti do stínu a nešetrně sahati do jeho oboru a odboru. Advokáti dle vlastních slov v důvodové zprávě ustoupili po zralé úvaze od požadavku legalisace advokátských listin ve správném asi předpokladu, že by to bylo pro ně jen darem danajským proti jejich ideovému povolání a že by to bylo pramenem a zdrojem rozporu zájmů a výluk ze sepisování žalob a ze zastupování ve sporech z těchže jimi sepsaných a legalisovaných listin. Ostatně snad ani všichni advokáti by nechtěli provádět autorisační legalisace, co konali ve středověku u zemských desk slavný právník Všehrd a jeho nástupci a pak v novověku notáři a soudcové, kteří poslednější po civilním řádu soudním ve věcech sporných následkem zmocnění, uvedeného v soudní instrukci, legalisace jakoby menší a nižší službu šmahem přesunuli na kancelářské úředníky, jak asi by advokáti předali sepis soukromých listin i s legalisacemi svým zkušenějším zaměstnancům.

Protestujeme proti zamýšlenému rozšiřování domnělých práv advokátů přes jejich pravé ideové povolání poradné a zastupování na úkor notářů a žádá se, pokud by advokátům rozšiřovaná práva »sepisovati listiny« a důsledkem toho »přejímati deposita« přece byla přiřknuta a nebylo jim dosavadní sepisování listin a přejímání deposit per nefas kompetentně správně a výslovně odňato, aby také jim byly ukládány povinnosti zárukové a fondové, to vše v zájmu veřejnosti právě tak, jak se to nyní chystá pro notáře, — neboť též v novinách ze soudních síní často čteme o zpronevěře toho kterého advokáta, aniž bychom se dověděli, že to stav advokátů jako kollektiv hleděl anebo hledí hraditi poškozencům, jak to dosud činil a činí stav notářů.

Výsledkem těchto všech úvah a zdůvodněných pochybností vypsaných v tomto článku jest důtklivá výzva na advokáty a na ministerské referenty, pokud by byl ještě čas, aby co se týče do onoho § 8. nepatřičně vložená slova »sepisovati listiny« buď k uvarování jakéhokoli klamu občanstva a úřadů k těmto dvěma slovům byla připojena ještě další dvě slova se zněním »sepisovati listiny soukromé jednostranné«, neb aby bylo ustoupeno od široké a blíže neurčené nabídky »sepisovati listiny« a aby ta dvě slova z § 8. osnovy nového advokátního řádu byla vypuštěna vůbec.

Závěrem odkazuji jako senior stavu notářů tuto svou dobře promyšlenou a též zrale uváženou stať nástupcům, aby, pokud uznají zásady zde propagované za správné, podle nich se řídili a aby přes zdráhavé obavy předchůdců vymohli pro svůj stav všecko, co jemu z jeho ideového povolání správně náleží a patří.

Dr. ANTONÍN DUŠEK, Praha XII.:

Může strana zastoupená notářem v řízení podle zákona na ochranu nájemníků žádati náhradu nákladů podle adv. tarifů?

Dnes, kdy notářská veřejnost jest zneklidněna zprávami o chystaných opatřeních legislativních, jež znamenají určité újmy našeho stavu, zvláště pokud jde o jeho prestiž, nebude snad nevhodné zmíniti se o nedávném soudním rozhodnutí, jímž vyslovuje se rovnoprávnost stavu našeho se stavem advokátským, zaručená notářům §em 42 c. ř. s.

Notář zastupoval jako zmocněnec stranu v řízení o svolení ku výpovědi podle § 4 zák. na ochranu nájemníků, a po skončení řízení v prvé stolici likvidoval útraty, dle advokátního tarifu to jest náhradu hotových výloh i výloh právního zastoupení. Usnesením soudu I. stolice byly mu tyto útraty plnou částkou přisouzeny a straně podlehnuvší uloženo, aby je zaplatila.

Strana podlehnuvší odvolala se však proti tomuto rozhodnutí (současně s odvoláním ve věci samé) tvrdíc, že straně zvítězivší neměly býti přisouzeny útraty právního zastoupení, nýbrž pouze náhrada hotových výloh, ježto byla zastoupena »pouze notářem«.

Rekursní soud však této stížnosti nevyhověl a napadené usnesení soudu I. stolice v celém rozsahu potvrdil.

V odůvodnění se praví mimo jiné:

»Lichou jest konečně výtka stěžovatelky, že straně vypovídající neměly býti přiznány útraty podle advokátního tarifu, ježto jest zastoupena notářem a právem útraty tyto prvý soud přiznal, neboť § 42 odst. 2 c. s. ř. klade notáře advokátům zcela na roveň a o případ § 29 c. s. ř. tu nejde.« Odůvodnění dovolává se zde Křepelky v Soudcovských listech roč. 1932 a Dra. Chloupka, tamtéž roč. 1933.

K tomu poznamenávám:

Citované rozhodnutí jest samozřejmé, avšak pravděpodobně ojedinělé za poměrně krátké doby platnosti nového zákona na ochranu nájemníků, neboť dřívější zák. č. 44/1928 a jeho novely měl o útratách specielní ustanovení v § 5, kteráž jako lex specialis vylučovala předpisy zák. č. 100/31 Sb. z. a n.

Podle zákona ze dne 23. II. 1934 č. 32 Sb. z. a n. jímž byla nájemnická ochrana nově upravena, jest řízení konané za účelem rozhodnutí o svolení ku výpovědi smlouvy nájemní řízením nesporným, avšak o útratách jeho a rovněž i o útratách řízení podle § 19 zákona, platí zásady řízení sporného, tudíž ustanovení § 41 a sl. c. ř. s.

O otázce útrat notáře v případě, že tento vystupuje ve sporném řízení jako zástupce stran, bylo již mnohokráte v literatuře pojednáno, při čemž se vyskytují názory dosti odlišné. Vynikající pojednání našeho kolegy Dra. Eduarda Chloupka, jehož citované rozhodnutí se výslovně dovolává a jež jest na str. 61—66 a 81—85 Soudcovských listů roč. 1933, důkladně pojednává o historii této otázky v literatuře, a logicky řeší celou řadu otázek sporných.

Podle mínění Horova »má notář jako zmocněnec strany nárok na soudní náklady v témže rozsahu jako advokát (§ 42 II. II. c. s. ř.). Přes to, že výslovné ustanovení v tomto smyslu obsažené v dřívějším zák. ze dne 26. III. 1890 č. 58 ř. z., nebylo převzato do nového zákona z 18. února 1921

čís. 78 Sb. z. a n., sluší tak nicméně usuzovati z § 42 II. c. ř. s.«

V tomto ohledu jest otázka útrat notáře jak se zdá definitivně rozřešena, neboť pro toto mínění mluví též § 30 civ. soud. řádu, jenž staví na roveň notáře s advokáty, jde-li o ověření pravosti podpisu na plné moci jim znějící.

V tomto ohledu jest otázka útrat notáře jak se zdá definitivně rozřešena, neboť pro toto mínění mluví též § 30 civ. soud. řádu, jenž staví na roveň notáře s advokáty, jde-li o ověření pravosti podpisu na plné moci jim znějící.

Naproti tomu jest dosud nerozřešen spor, zda notáři jako procesní zmocněnci jsou oprávněni zastupovati strany z povolání či nikoliv. Hora kloní se ku názoru negativnímu opíraje jej o ustanovení § 1, 5 a 7 notář. řádu, a tvrdí dále, že ustanovení civil. soud. řádu, který jako pozdější mohl by derogovati řádu notářskému, nezpůsobily změnu jeho, ani nerozšířily okruh povolání notářského. Avšak na druhé straně možno z § 40 notářského řádu dovoditi, že tento činnost notářů jako procesních zmocněnců předpokládá, a dále z § 42 c. ř. s., že toto ustanovení právě umožňuje notářům vystupovati jako procesní zmocněnci z povolání, neboť dává jim možnost liquidovati útraty právního zastoupení právě tak jako advokátům. Správně dovozuje kolega Chloupek, že není zákonného předpisu, který by notáře obmezil v tom smyslu, že nemůže zastupovati strany, jen výjimečně.

Dále rovněž není definitivně rozřešena otázka, zda notář, jednající ve vlastní věci, má nárok na odměnu stejně, jako kdyby byl zmocněn. Vládním nařízením ze dne 3. V. 1923 č. 95 Sb. z. a n. v § 16 bylo toto právo výslovně přiznáno advokátům, a podle názoru Horova nelze toto ustanovení rozšiřovati na notáře. Názor tento jest podepřen rozhodnutím Nejvyššího soudu ze dne 9. V. 1923 č. 95 Sb. z. a n. v § 16 bylo toto právo výslovně přiznáno advokátům, a podle názoru Horova nelze toto ustanovení rozšiřovati na notáře. Názor tento jest podepřen rozhodnutím Nejvyššího soudu ze dne 9. V. 1906 č. 7620.

Zastoupení ve sporu notářem jest ovšem možno jen tehdy, není-li zde obligatorního zastoupení advokátem; notář může býti procesním zmocněncem jen tehdy, je-li podle § 29 c. ř. s. dovoleno zastoupení obecným zmocněncem. Ovšem zastoupení toto jest obmezeno na soud první stolice vzhledem k ustanovení §§ 466 odst. 5 a 520 civ. soud. řádu.

V řízení před soudem nájemním neplatí však toto obmezení, neboť jest řízením nesporným; může tudíž strana zastoupená notářem požadovati náklady řízení bez ohledu na výši puncta. Bude to však málo praktické s ohledem na ustanovení § 6 vlád. nař. č. 95/1923 Sb. z. a n. (advokátní tarif), v němž se předpokládá, není-li číselně vyjádřena, ani patrna z údajů po ruce jsoucích (resp. oceněna navrhovatelem), hodnota předmětu v řízení před soudy okresními částkou 2.000 Kč. —

Bylo by záhodno, aby v chystaných novelách řízení sporného a notářského řádu bylo na tyto otázky pamatováno a byly rozřešeny způsobem definitivním, neboť stále se budou vyskytovati případy, že notář přes jasné znění § 42 c. ř. s. bude musit pořadem stolic domáhati se svého práva na útraty, nebo alespoň, že proti jeho útratám bude podán odpůrcem opravný prostředek.

JUDr. JOSEF MOŽUTA, Nymburk:

Bursovní cena obilí a obilní monopol

V článku »Pachtovní smlouvy a obilní monopol« (čís. 8/XVI.) bylo zde poukázáno na mezery nařízení o obilním monopolu, pokud jde o výpočet pachtovného. V tomto směru se stala náprava vydáním vládního nařízení ze dne 22. prosince 1934 č. 280 Sb. z. a n., v němž se teprve jasně stanoví, jak se má po dobu účinnosti obilního monopolu rozuměti pojmu »bursovní cena obilí«. Tak jsou do budoucna odstraněny všechny pochybnosti, jež vznikaly zejména při výkladu pachtovních smluv.

Pro informaci a dodatkem ke shora uvedenému článku cituji z § 3. nařízení č. 280/34 toto: »Mají-li se závazky ze soukromoprávních jednání plniti podle výše bursovních cen obilí (pšenice, žita, ječmene, ovsa a kukuřice) rozumí se po dobu účinnosti vládního nařízení č. 137/1934 Sb. z. a n. (t. j. po dobu obilního monopolu) bursovními cenami tohoto obilí, pokud se strany jinak nedohodnou, arithmetický průměr jeho výkupních a prodejních cen stanovených podle vládního nařízení č. 137/1934 Sb. z. a n., parita sídlo příslušné bursy, včetně daně z obratu; mají-li se závazky plniti podle tržní ceny obilí jiného tržního místa, nežli místa bursovního, rozumějí se těmito cenami jeho výkupní ceny, stanovené podle uvedeného vládního nařízení pro nakládací stanici toho, kterého tržního místa včetně daně z obratu, pokud se strany jinak nedohodnou.«

Tedy všude tam, kde jest ku př. v pachtovní smlouvě závazek platiti pacht podle bursovních cen obilí, rozumí se tím nyní po dobu platnosti obilního monopolu artihmetický průměr všech výkupních a prodejních cen obilí, stanovených obilní společností parita Praha, nebo jiné sídlo příslušné plodinové bursy. Je-li smluvena povinnost platiti podle tržní ceny obilí v jiném místě, než kde je bursa, pak jsou základem výpočtu výkupní ceny úředně stanovené pro nakládací stanice onoho tržního smluveného místa. Účastníci se ovšem mohou dohodnouti ohledně výpočtu cen třeba i jinak, ale musí to býti ve smlouvě vyjádřeno. Jinak platí směrnice shora uvedeného vládního nařízení, které nabylo účinnosti dnem vyhlášení t. j. 31. prosince 1934.

Pozvání

ke schůzi odboru »PRAHA«, Spolku notářů čsl., která konati se bude

dne 30. března 1935

o 7. hodině večerní v restauraci »U Bumbrlíčka« v Praze I., Národní tř. č. 9 (I. posch.).

*

Na programu přednáška JUDra Miloslava Vaváčka na thema:
»Výhody 2. odst. § 2 zák. ze dne 18. VI. 1901 č. 74 ř. z. v praksi.«

*

Po přednášce debata a páni notáři a kandidáti notářství se žádají, aby si připravili zajímavé praktické případy z tohoto oboru.

V Praze, v březnu 1935.

Za
Spolek notářů čsl. odbor »PRAHA«:

JUDr. Anděla Kozáková, t. č. jednatelka. JUDr. Václav Černý, t. č. předseda.